

Beynəlxalq Memarlar Günüdür

memarlıq nümunələri...

Tarixin müxtəlif dövrlərindən bu günə qədər inşa edilmiş abidə və heykəllər özünəməxsus xüsusiyyətlərə malik olub. Belə ki, onların yaradılmasında müəyyən səbəb və

Zövqümüzü oxşayan, ölkələrin və şəhərlərin simvolu kimi yadda qalan binalar gündəlik həyatımızla ayrılmaz şəkildə bağlıdır. Bu abidələr sayəsində onların yaranma dövrünü, ölkənin sosial-iqtisadi səviyyəsini, xalqın adət-ənənələrini, mədəniyyətini, tarixini, milli-mənəvi irsini, hətta karakterini müəyyən edirik.

Əsrlər boyu xalqların tarixində baş verən dəyişikliklər özünü həmin xalqın memarlıq sənətində büruzə verib. Memarlıq yalnız xalqın mədəniyyətindən, eyni zamanda həmin ərazidə kimlərin yaşayıb-yaratdıqlarından da xəbər verir. Mədəniyyətin və incəsənətin bütün zahir formalarını özündə cəmləşdirən tikililər üslublarına görə 3 əsas qrupa bölünür: tipik Şərq, qədim Avropa və müasir tikililər.

məqsədlər var. Onlardan bəziləri vəfat etmiş şəxsin xatirəsini yaşatmaq naminə, digərləri isə insanların maraq və diqqətini çəkmək üçün inşa edilib. Sadələdiyimiz ikinci varianta aid olan heykəltəraşlıq nümunələri kreativ və orijinal obrazlarla seçilir. Bunların hər biri standartlardan kənarlaşaraq yüksək məharət və ustalıqla ərsəyə gətirilib.

Ayaqqabı ev

Evin dizaynı 1948-ci ildə ABŞ-da çəkməçi Mahlon Haines tərəfindən təklif edilmişdi. Evin hündürlüyü 7,6 metr olmaqla 5 mərtəbədə ibarətdir. Çəkməçi öz düzəltdiyi çəkməni memara göstərərək, onu kimi ev tikməyini xahiş edir. Evin qonaq otağı barmaqlarda, mətbəx ayaqqabının daban hissəsində, yataq otaqları isə topuq hissəsində yerləşir.

binası

ABŞ-ın Ohio ştatında tikilən binanın dünyanın ən böyük taxta piknik səbəti halında olan memarlıq nümunəsidir. Layihəsi “Longaberger” firması tərəfindən hazırlanan 7 mərtəbəli tikili, eyni zamanda, firmanın mərkəzi binasıdır.

Piano Ev

Çinin An Hui əyalətində yerləşən bu piano və kaman görüntülü ev olduqca qeyri-adi görünüşə sahibdir. Bu binanın içərisində “yeriyən” nərdivan yerləşir.

Lotus məbədi

Hindistandakı bu binanın görünüşü nəhəng lotos gülünü xatırladır və 27 ləçəkdən ibarətdir. Həmin ləçəklər 3 mərtəbə

təbə formasında qurulub. Məbədin hündürlüyü 34 metrdir və məbədin daxilində 1.300 nəfər insan eyni anda ibadət edə bilər.

Məbədin unikallığı ondadır ki, burada bir ədəd də olsa düz xətt boyunca yerləşən hissə yoxdur.

Məbədin tikilməsi üçün İrandan Fəriburz (Fəriburz Sahba) dəvət edilmişdi. Tikinti işləri 1980-ci ildə başlasa da, 1986-cı ilin dekabrında yekunlaşdırılmışdı.

Yeri gəlmişkən, oktyabrın 4-ü Beynəlxalq Memarlar Günü kimi qeyd olunur.

Həmin gün 1949-cu il oktyabrın 4-də İsveçrənin Lozanna şəhərində təsis edilib.

Mədəniyyət incilərimiz...

Əsrlər boyu milli memarlıq abidələri yaradılan Azərbaycanda da bu əlamətdar gün hər il qeyd olunur. Naxçıvan, Təbriz, Sultaniyyə, Şirvan-Abşeron, Şəki-Zaqatala, Bərdə-Qarabağ və digər memarlıq məktəblərinin məhsulu olan gözəl memarlıq və şəhərsalma əsərləri bunun bariz göstəricisidir. Hələ qədim zamanlardan ev tikmək, el-oba salmaq, körpü inşa etmək, qurmaq-yaratmaq dədə-babalarımızın müqəddəs işi olub.

Əcdadlarımız əsrlərin yaşadı olan qalalar, saraylar, məbədlər, türbələr tikib, istehkamlar qurub, bu günümüzə qədər gəlib çatan “körpü”lər salıblar. Qız qalası, Şirvanşahlar sarayı, Xudafərin körpüsü, Kiş məbədi, Möminə Xatun türbəsi və saymadığımız yüzlərlə tikili memarlarımızın əl əməyinin məhsuludur.

Yeganə BAYRAMOVA